

Категорія справи №

824/66/19

: не визначено.

Надіслано судом: **не визначено.** Зареєстровано: **19.07.2019.** Оприлюднено: **22.07.2019.**

Номер судового провадження: **не визначено**

КИЇВСЬКИЙ АПЕЛЯЦІЙНИЙ СУД

Провадження

№ 2-к/824/39/2019

У Х В А Л А

І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

17 липня 2019 року
Київ

місто

справа

№824/66/19

Київський апеляційний суд в складі судді судової палати з розгляду цивільних справ - Борисової О.В.

за участю секретаря судового засідання - **Волошина В.Р.**

розглянув у відкритому судовому засіданні заяву Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» про визнання та надання дозволу на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу від 26 листопада 2018 року (м. Париж, Франція) у складі: королівського адвоката, голови арбітражного трибуналу Сера Девіда А.Р. Уільямса, членів арбітражного трибуналу: пана Чарльза Н.Броуера, пана Х'юго Перескано Діаса, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі ППТС №2016-14 за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» до Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації про відшкодування збитків,-

В С Т А Н О В И В:

26 квітня 2019 року ПАТ «Державний ощадний банк України» звернувся до Київського апеляційного суду з вищезазначеною заявою, в якій просив:

визнати і надати дозвіл на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, у справі ППТС №2016-14 від 26 листопада 2018 року за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» до Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, в якості компенсації внаслідок експропріації інвестицій ПАТ «Державний ощадний банк України» на території Кримського півострова;

видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» відшкодування збитків в розмірі 1111300729 доларів США;

видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» суми витрат на арбітражне провадження, включно з адміністративними витратами Постійної палати третейського суду та винагородами і витратами членів Арбітражного трибуналу, в розмірі 731400 доларів США;

видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» суми витрат на юридичне представництво, винагороди експертам та пов'язані витрати в розмірі 3134907,34 доларів США;

видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» процентів, що нараховуються до прийняття рішення на суму 1111300729 доларів США з 31 березня 2014 року до дати рішення - 26 листопада 2018 року, розрахованих за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією;

видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» процентів, що нараховуються після прийняття рішення на суми, зазначені в пунктах (3), (4) і (5) рішення, в загальному розмірі 1115167036,34 доларів США від дати рішення (26 листопада 2018 року) до виплати в повному обсязі, розрахованих за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією та щорічним нарахуванням складних процентів;

стягнути з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь ПАТ «Державний ощадний банк України» судові витрати зі сплати судового збору за подання заяви про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу.

В обґрунтування вимог заяви посилався на те, що 26 листопада 2018 року рішенням Міжнародного комерційного Арбітражу, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» проти Російської Федерації щодо відшкодування збитків, завданих АТ «Ощадбанк» Російською Федерацією в результаті окупації Автономної Республіки Крим постановлено:

арбітражний трибунал наділений юрисдикцією приймати рішення у цьому спорі;

відповідач порушив Угоду від 27 листопада 1998 року, а саме Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій, зокрема частину 1 статті 5 (експропріація) Угоди шляхом протиправної експропріації інвестицій позивача на території Кримського півострова;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу відшкодування збитків на загальну суму 1111300729 доларів США на таких підставах:

втрата активів на суму 597771793 доларівСША;

втрата майбутніх прибутків на суму 484616757 доларів США; та

(iii) інші категорії збитків, про якій йдеться в пунктах з 336 по 341, на суму 28912179 доларів США, які є втраченими активами третіх осіб та втраченими забезпеченнями за операціями з іншими філіями;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу суму в розмірі 731400,00 доларівСША, яка складається з витрат на арбітражне провадження, включно з адміністративними витратами Постійної палати третейського суду та винагородами і витратами членів Арбітражного трибуналу;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу всі його витрати на юридичне представництво, винагороди експертам та пов'язані витрати на загальну суму в розмірі 3134907,34 доларівСША;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу проценти, що нараховуються до прийняття рішення, на суми, зазначені в пункті (3) вище, з 31 березня 2014 року до дати цього рішення, за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою цього рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією, та

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу проценти, що нараховуються після прийняття рішення, на суми, зазначені в пунктах (3), (4) і (5) вище, від дати цього рішення до виплати в повному обсязі, за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою цього рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією та щорічним нарахуванням складних процентів.

Зазначав, що вказане рішення набрало законної сили, є остаточним і підлягає негайному виконанню, однак боржником у добровільному порядку вказане рішення не виконано.

Ухвалою Київського апеляційного суду від 02 травня 2019 року відкрито провадження у справі та на виконання вимог ч.4 ст.477 ЦПК України було направлено боржнику та посольству Російської Федерації в Україні копію заяви ПАТ «Державний ощадний банк України» про визнання та надання дозволу на виконання рішення від 26 листопада 2018 року Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі ППТС №2016-14 та запропоновано останньому надати в місячний строк можливі заперечення щодо цієї заяви.

Зазначене повідомлення було отримане посольством Російської Федерації 13 травня 2019 року та Російською Федерацією в особі Міністерства юстиції Російської Федерації 27 травня 2019 року, що підтверджується інформацією, розміщеною в мережі Інтернет на сайті ПАТ «Укрпошта», однак боржником у місячний строк заперечення до Київського апеляційного суду подано не було.

Ухвалою Київського апеляційного суду від 05 червня 2019 року призначено заяву до розгляду у відкритому судовому засіданні в приміщенні Київського апеляційного суду на 25 червня 2019 року о 09.45 год.

Статтею 81 Закону України «Про міжнародне приватне право» передбачено, що в Україні можуть бути визнані та виконані рішення іноземних судів у справах, що виникають з цивільних, трудових, сімейних та господарських правовідносин, вироки іноземних судів у кримінальних провадженнях, у частині, що стосується відшкодування шкоди та заподіяних збитків, а також рішення іноземних арбітражів та інших - органів іноземних держав, до компетенції яких належить розгляд цивільних і господарських справ, що набрали законної сили.

Частиною 1 ст.82 вказаного Закону «Про міжнародне приватне право» встановлено, що визнання та виконання рішень, визначених у ст.81 цього Закону, здійснюється у порядку, встановленому законом України.

Відповідно до ч.1 ст.35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було

винесено, визнається обов'язковим і при поданні до компетентного суду письмового клопотання виконується з урахуванням положень цієї статті та статті 36.

Визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу - це поширення законної сили такого рішення на територію України і застосування засобів примусового виконання в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України.

Згідно з ч.1 ст.474 ЦПК України рішення міжнародного комерційного арбітражу (якщо його місце знаходиться за межами України), незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається та виконується в Україні, якщо їх визнання та виконання передбачено міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України.

У разі якщо визнання та виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу залежить від принципу взаємності, вважається, що він існує, оскільки не доведено інше (ч.2 ст.474 ЦПК України).

Вирішуючи питання про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, суд не може оцінювати, чи законним є прийняте рішення, обговорювати його правильність по суті чи вносити будь-які зміни до його змісту, а перевіряє лише дотримання строків звернення з клопотанням, дотримання вимог процесуального закону щодо його форми і змісту та наявність обставин, які можуть бути підставою для відмови в задоволенні заяви.

Крім того, визнання та виконання арбітражних рішень регулюється також Конвенцією про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року (Нью-Йорк) (далі - Конвенція), яка набрала чинності для України з 08 січня 1961 року, та членом якої є Російська Федерація.

Нью-Йоркська конвенція встановлює, що кожна Договірна Держава визнає арбітражні рішення як обов'язкові і приводить їх до виконання згідно з процесуальними нормами тієї території, де запитується визнання і приведення у виконання цих рішень, на умовах, викладених у нижченаведених статтях Конвенції.

Стаття 4 Конвенції передбачає, що для визнання і приведення у виконання рішення іноземного арбітражного суду сторона, яка просить про таке визнання і виконання, при подачі відповідного прохання надає: а) належним чином засвідчений оригінал арбітражного рішення або належним чином завірену копію такого; б) оригінал арбітражної угоди або її належним чином засвідчену копію. Якщо арбітражне рішення або угода викладені не офіційною мовою тієї країни, де порушене клопотання про визнання і приведення у виконання рішення, також надається переклад цих документів на офіційну

мову. Переклад засвідчується офіційним чи присяжним перекладачем чи дипломатичною або консульською установою.

Згідно з ч.3 ст.475 ЦПК України заява про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу подається до апеляційного суду, юрисдикція якого поширюється на місто Київ, протягом трьох років з дня прийняття рішення міжнародним комерційним арбітражем.

Заявник ПАТ «Державний ощадний банк України» звернувся із заявою про визнання та надання дозволу на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу (м. Париж, Франція) від 26 листопада 2018 року у справі ППТС № 2016-14 у межах встановленого законом строку та заявником до заяви долучено документи у відповідності до переліку, визначеного статтею 4 Конвенції, що узгоджуються з положеннями ст.476 ЦПК України та ст.36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж».

В судовому засіданні представник заявника заяву підтримала та просила її задовольнити.

Боржник Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації у судове засідання не з'явився, на виконання вимог ст.128 ЦПК України останній був належним чином повідомлений про день, час та місце розгляду справи, в тому числі і через оголошення на офіційному веб-сайті судової влади України.

Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення Посольство Російської Федерації (02000, м. Київ, Повітрофлотський проспект, 27) 10 червня 2019 року отримало судову повістку - виклик Російської Федерації у судове засідання, призначене на 25 червня 2019 року о 09 год. 45 хв., про що уповноважена особа Посольства Російської Федерації поставила свій підпис на рекомендованому повідомленні (а.с.190).

Також Посольство Російської Федерації отримало 02 липня 2019 року судову повістку про виклик у судове засідання, призначене на 17 липня 2019 року о 09 год. 20 хв., що підтверджується підписом особи, уповноваженої адресатом на отримання поштового відправлення.

Російській Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації рекомендованими листами з повідомленням були направлені судові повістки про виклик до суду у судові засідання, призначені на 25 червня 2019 року о 09 год. 45 хв. та 17 липня 2019 року о 09 год. 20 хв., які згідно з інформацією, розміщеною в мережі Інтернет на сайті ПАТ «Укрпошта» Російська Федерація в особі Міністерства юстиції Російської Федерації отримала 21 червня 2019 року та 15 липня 2019 року.

Крім того, Міністерству юстиції Російської Федерації судові повістки були направлені на офіційну електронну пошту та вказані повідомлення були отримані останнім.

При цьому дані про хід судового провадження є доступними для учасників справи як при безпосередньому зверненні до суду так і через мережу інтернет.

Відповідно до статті 6 Конвенції про захист прав і основоположних свобод людини, ратифікованої Законом України від 17 липня 1997 №475/97- ВР, гарантовано кожній фізичній або юридичній особі право на розгляд судом протягом розумного строку цивільної, кримінальної, адміністративної або господарської справи, а також, справи про адміністративне правопорушення, у якій вона є стороною.

Згідно з усталеною практикою, викладеною в рішеннях Європейського суду з прав людини (далі - ЄСПЛ), сторона, яка задіяна в ході судового розгляду справи, зобов'язана з розумним інтервалом часу сама цікавитися провадженням у її справі, добросовісно користуватися належними їй процесуальними правами та неухильно виконувати процесуальні обов'язки.

В рішенні від 26 квітня 2007 року у справі «Пономарьов проти України» Європейський суд з прав людини вказав, що сторони мають вживати заходів, щоб дізнатись про стан відомого їм судового провадження.

Відповідно до положень ЦПК України учасники судового процесу та їхні представники повинні добросовісно користуватися процесуальними правами.

Враховуючи, що інформація про час та місце розгляду справи знаходиться у відкритому доступі на веб-сайті судової влади, також враховуючи строки визначені процесуальним законом для розгляду справи та з метою додержання прав інших учасників судового розгляду, суд **вважає за можливе розглядати справу у відсутності боржника Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації.**

Заслухавши думку представника заявника, дослідивши матеріали справи, суд приходить до висновку, що заява підлягає задоволенню, з огляду на наступне.

Як вбачається з матеріалів справи, арбітражною угодою у ній є Угода між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, яка ратифікована Верховною Радою України 15 грудня 1999 року.

Відповідно до ст.8 Конституції України в Україні визнається і діє принцип верховенства права. Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй. Норми Конституції України є нормами прямої дії.

Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується.

Статтею 9 Конституції України встановлено, що чинні міжнародні договори, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, є частиною національного законодавства України.

Таким чином, Угода між Кабінетом міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року, яка ратифікована Верховною Радою України 15 грудня 1999 року, є частиною законодавства України.

Відповідно до пункту а) частини другої статті 1 Європейської конвенції про зовнішньоторговельний арбітраж 1961 року, термін «арбітражна угода» означає арбітражне застереження в письмовій угоді або окрему арбітражну угоду, яка підписана сторонами або міститься в обміні листами, телеграмами або в повідомленнях по телетайпу, а у відносинах між державами, в яких жоден із законів не вимагає письмової форми для арбітражної угоди, - будь-яку угоду, укладену у формі, дозволеній цими законами.

Згідно з ст.2 Нью-Йоркської конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року, кожна Договірна Держава визнає письмову угоду, за якою сторони зобов'язуються передавати в арбітраж всі або будь-які спори, які виникають або можуть виникнути між ними у зв'язку із будь-яким конкретним договірним або іншим правовідношенням, об'єкт якого може бути предметом арбітражного розгляду. Термін «письмова угода» включає арбітражне застереження у договорі або арбітражну угоду, підписану сторонами, або яка міститься в обміні листами чи телеграмами.

Відповідно до ст.9 вказаної Угоди будь-який спір між однією з Договірних Сторін і інвестором іншої Договірної Сторони, що виникає в зв'язку з інвестиціями, включаючи спори, що стосуються розміру, умов або порядку виплати компенсації, передбаченої в Статті 5 цієї Угоди, або порядку здійснення переказу платежів, передбаченого в Статті 7 цієї Угоди, буде предметом письмового повідомлення, супроводжуваного докладними коментарями, які інвестор направить Договірній Стороні, що бере участь у спорі. Сторони в спорі будуть намагатися врегулювати такий спір по можливості шляхом переговорів.

Якщо в такий спосіб спір не буде вирішено протягом шести місяців із дати письмового повідомлення, згаданого в пункті 1 цієї Статті, він буде переданий на розгляд у:

- а) компетентний суд або арбітраж Договірної Сторони, на території якої здійснені інвестиції;
- б) Арбітражний інститут Стокгольмської торговельної палати;

в) арбітражний суд ad hoc відповідно до Арбітражного регламенту Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ).

Арбітражне рішення буде остаточним і обов'язковим для особох сторін спору. Кожна з Договірних Сторін зобов'язується призвести таке рішення до виконання у відповідності зі своїм законодавством.

Серед трьох вищезазначених компетентних органів для розгляду спору по суті заявник обрав арбітражний суд ad hoc, що діє відповідно до Регламенту ЮНСІТРАЛ.

У зв'язку з тим, що у ст.9 Угоди не міститься застереження щодо одноосібного арбітра, спір підлягав вирішенню Арбітражним судом у складі 3 арбітрів.

Згідно з ч.1 ст.7 Регламенту ЮНСІТРАЛ у разі, коли повинні бути призначені три арбітра, кожна сторона призначає по одному арбітру. Призначені таким чином два арбітра обирають третього арбітра, який виступає в якості арбітра-голови арбітражного суду.

У листі від 08 липня 2015 року, врученому відповідачу 10 липня 2015 року, згідно з частиною 1 статті 9 Угоди позивач повідомив відповідача про виникнення спору між сторонами. 08 жовтня 2015 року позивач повторно надіслав відповідачу лист.

У листі від 24 грудня 2015 року відповідач відповів, що з його точки зору, Угода не застосовується до фактів, зазначених у листі позивача від 08 липня 2015 року

20 січня 2016 року, тобто зі сплином шестимісячного строку на мирне врегулювання спору, передбаченого пунктом 2 статті 9 Угоди, позивач ініціював та направив відповідачу повідомлення про арбітраж від 18 січня 2016 року згідно з пунктом (с) частини 2 статті 9 Угоди та Арбітражним регламентом Комісії Організації Об'єднаних Націй з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ). Крім того, усвоєму повідомленні про арбітраж позивач призначив пана Чарльза Н. Броуера першим членом арбітражного трибуналу.

У заяві заявник вказував на те, що ним до міжнародного комерційного арбітражу надавав лист Міністерства закордонних справ України №913/36-172/3-1522 від 26 жовтня 2015 року з додатком про те, що Угода є чинною та відповідно до її прикінцевих положень діє з дати набрання чинності протягом десяти років і буде автоматично продовжуватися на наступні п'ятирічні періоди доки одна із Договірних Сторін письмово не повідомить іншу Договірну Сторону не пізніше дванадцяти місяців до закінчення терміну дії Угоди про свій намір припинити її дію.

22 лютого 2016 року у зв'язку з тим, що відповідач не призначив другого члена арбітражного трибуналу протягом тридцяти днів із моменту повідомлення про призначення першого члена, позивач звернувся до Постійної палати

третейського суду із проханням до Генерального секретаря Постійної палати третейського суду призначити компетентний орган для призначення другого члена арбітражного трибуналу згідно з п.б ч.2 ст.7 Регламенту ЮНСІТРАЛ.

У листі від 23 лютого 2016 року Постійна палата третейського суду звернулася до відповідача з проханням надати коментарі щодо запиту позивача про призначення компетентного органу до 07 березня 2016 року. Відповідач не надав жодних коментарів.

08 березня 2016 року Генеральний секретар Постійної палати третейського суду призначив пана Майкла Хванга Компетентним органом для вирішення цього питання.

31 березня 2016 року Компетентний орган призначив Х'юго Перескано Діаса другим членом арбітражного трибуналу.

02 травня 2016 року два члени арбітражного трибуналу повідомили сторони про те, що вони узгодили кандидатуру Голови арбітражного трибуналу в цій справі згідно з ч.1 ст.7 Регламенту ЮНСІТРАЛ, а 3 травня 2016 року Постійна палата третейського суду повідомила сторони, що сер Девід А.Р. Уільямс прийняв призначення.

19 травня 2016 року Арбітражний трибунал передав сторонам проект Умов призначення та Процесуальної постанови №1 із проханням надати їх коментарі, позивач надав зауваження в листі від 09 червня 2016 року, відповідач не надав жодних коментарів.

Відповідача в зазначеному міжнародному комерційному арбітражі відповідно до Вербальної ноти від 18 червня 2018 року представляло Міністерство юстиції Російської Федерації (вул. Житня, буд.14, м. Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація).

У п.192 Арбітражного рішення зазначено, що відповідачеві було надано повідомлення про арбітражне провадження, однак окрім повідомлень від 24 грудня 2015 року, 13 травня 2016 року та 21 червня 2016 року, він відмовився від участі у цьому провадженні.

При цьому Арбітражним трибуналом Російській Федерації було надано всі документи, пов'язані з арбітражним провадженням, відповідно до пункту 3.2. Процесуальної постанови №1, яка передбачала: згідно з Умовами призначення, всі повідомлення та інші документи, які створюються у зв'язку з цим провадженням, надсилаються на паперовому носії та в електронній формі Сторонам, їхнім представникам, членам Арбітражного трибуналу та Постійної палати третейського суду (ППТС) на адреси, зазначені в пунктах 1, 3 та 7.2. Умов призначення (п.194 рішення).

Відповідно до п.195 Арбітражного рішення Російській Федерації також було надіслано відповідне належне повідомлення про час, місце та дату слухання. Увечері кожного дня слухання Російській Федерації надавали стенограми слухання, яке відбувалося того дня.

Підтвердженням того, що від імені боржника виступає Міністерство юстиції Російської Федерації, є п.С (Кореспонденція від відповідача) Розділу II (Хронологія провадження), в якому зазначено, що 23 червня 2016 року ППТС отримала від пана Олександра Шульгіна, посла відповідача в Королівстві Нідерланди, листа від 21 червня 2016 року, до якого був доданий інший лист від 13 травня 2016 року від пана В.І. Лисака, заступника директора Департаменту міжнародного права та співробітництва Міністерства юстиції Російської Федерації, про те, що Російська Федерація не визнає юрисдикцію міжнародного арбітражного трибуналу при Постійній палаті третейського суду для врегулювання зазначених вище позовних вимог (п.п.19, 20 Арбітражного рішення).

Таким чином, боржник був належним чином проінформований про факт порушення арбітражної справи, зміст вимог позивача та надані разом з ними докази, процесуальні дії суду і про дату та час призначеного Арбітражним судом головного засідання з розгляду Арбітражної справи та фактично знав про них.

Відповідач у засіданні участь не брав.

26 листопада 2018 року рішенням Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу у складі: королівського адвоката, голови арбітражного трибуналу Сера Девіда А.Р. Уільямса, членів арбітражного трибуналу: пана Чарльза Н.Броуера, пана Х'юго Перескано Діаса, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» проти Російської Федерації щодо відшкодування збитків, завданих АТ «Ощадбанк» Російською Федерацією в результаті окупації Автономної Республіки Крим оголошено, присуджено та постановлено:

арбітражний трибунал наділений юрисдикцією приймати рішення у цьому спорі;

відповідач порушив Угоду від 27 листопада 1998 року, а саме Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про заохочення та взаємний захист інвестицій, зокрема частину 1 статті 5 (експропріація) Угоди шляхом протиправної експропріації інвестицій позивача на території Кримського півострова;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу відшкодування збитків на загальну суму 1111300729 доларів США на таких підставах:

втрата активів на суму 597771793 доларівСША;

втрата майбутніх прибутків на суму 484616757 доларів США; та

(iii) інші категорії збитків, про якій йдеться в пунктах з 336 по 341, на суму 28912179 доларів США, які є втраченими активами третіх осіб та втраченими забезпеченнями за операціями з іншими філіями;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу суму в розмірі 731400,00 доларівСША, яка складається з витрат на арбітражне провадження, включно з адміністративними витратами Постійної палати третейського суду та винагородами і витратами членів Арбітражного трибуналу;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу всі його витрати на юридичне представництво, винагороди експертам та пов'язані витрати на загальну суму в розмірі 3134907,34 доларівСША;

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу проценти, що нараховуються до прийняття рішення, на суми, зазначені в пункті (3) вище, з 31 березня 2014 року до дати цього рішення, за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою цього рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією, та

відповідач зобов'язаний без зволікань виплатити позивачу проценти, що нараховуються після прийняття рішення, на суми, зазначені в пунктах (3), (4) і (5) вище, від дати цього рішення до виплати в повному обсязі, за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою цього рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією та щорічним нарахуванням складних процентів.

Рішення набрало законної сили, є остаточним і підлягає негайному виконанню.

Встановлено, що вказане рішення не оскаржене і в добровільному порядку боржником не виконано.

*Національним законодавством України визначено вичерпний перелік підстав для відмови у визнанні і виконанні арбітражного рішення (ст.5 Нью-Йоркської конвенції про визнання і виконання іноземних арбітражних рішень 1958 року, ст.36 Закону України від 24 лютого 1994 року «Про міжнародний комерційний арбітраж», **ст.478 ЦПК України**).*

Ключовими для визначення режиму визнання і виконання іноземних арбітражних рішень, який встановлено Нью-Йоркської конвенцією 1958 року, є положення її статті III: кожна Договірна держава бере на себе зобов'язання визнавати арбітражне рішення та приводити його до виконання у відповідності до процесуальних норм тієї держави, в якій запитується визнання та виконання такого рішення. В основу положень Нью-Йоркської

конвенції 1958 року покладено принцип презумпції обов'язковості арбітражного рішення. Це означає, що сторона, на користь якої ухвалено арбітражне рішення, не повинна доводити відповідність арбітражної угоди, процедури та самого арбітражного рішення будь-яким вимогам, крім наявності самої арбітражної угоди та арбітражного рішення, яке підлягає виконанню.

Згідно з ст.5 Конвенції про визнання та виконання іноземних арбітражних рішень від 10 червня 1958 року, у визнанні і приведенні у виконання арбітражного рішення може бути відмовлено на прохання тієї сторони, проти якої воно спрямовано, лише у разі, якщо ця сторона надасть компетентній владі за місцем порушеного клопотання про визнання і приведення рішення у виконання докази того, що: а) сторони в арбітражній угоді, за принципами застосовуваного до них закону, в будь-якій мірі були недієздатними або ця угода є недійсною за законом, якому сторони цю угоду підпорядкували, а за відсутності вказівки про таке підпорядкування, згідно із законом країни, де рішення було винесено, або б) сторона, проти якої винесено рішення, не була належним чином повідомлена про призначення арбітра або про арбітражний розгляд або з інших причин не могла подати свої пояснення, або с) вказане рішення винесено у спорі, не передбаченому або не підпадаючому під дію положень арбітражної угоди або арбітражного застереження в договорі, або містить висновки з питань, що виходять за межі арбітражної угоди або арбітражного застереження в договорі, з тим, однак, що у разі, якщо висновки з питань, охоплених арбітражною угодою або застереженням, можуть бути відокремлені від тих, які не охоплюються такою угодою або застереженням, то та частина арбітражного рішення, яка містить висновки з питань, охоплених арбітражною угодою або арбітражним застереженням в договорі, може бути визнана і виконана, або d) склад арбітражного органу або арбітражний процес не відповідали угоді між сторонами або, за відсутності такої, не відповідали закону тієї країни, де мав місце арбітраж, або e) рішення ще не стало остаточним для сторін або було скасовано або призупинено його виконання компетентною владою країни, де воно було винесено, або країни, закон якої застосовувався. У визнанні та приведенні у виконання арбітражного рішення може бути також відмовлено, якщо компетентна влада країни, в якій порушується клопотання про визнання і приведення у виконання рішення, дійде висновку, що: а) об'єкт спору не може бути предметом арбітражного розгляду за законами цієї країни, або б) визнання і приведення у виконання цього рішення суперечать публічному порядку цієї країни.

Відповідно до ст.35 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж», арбітражне рішення, незалежно від того, в якій країні воно було винесено, визнається обов'язковим і при поданні до компетентного суду письмового клопотання виконується з урахуванням положень цієї статті та статті 36.

Статтею 478 ЦПК України та ст.36 Закону України «Про міжнародний комерційний арбітраж» передбачено, що суд відмовляє у визнанні і наданні

дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо:

1) на прохання сторони, проти якої воно спрямоване, якщо ця сторона подасть суду доказ того, що:

а) одна із сторін в арбітражній угоді була якоюсь мірою недієздатною; або ця угода є недійсною за законом, якому сторони цю угоду підпорядкували, а в разі відсутності такої вказівки, - за законом держави, де рішення було винесено; або

б) сторону, проти якої винесено рішення, не було належним чином сповіщено про призначення арбітра чи про арбітражний розгляд або з інших поважних причин вона не могла подати свої пояснення; або

в) рішення винесено щодо спору, не передбаченого арбітражною угодою, або такого, що не підпадає під її умови, або містить постанови з питань, що виходять за межі арбітражної угоди; проте якщо постанови з питань, охоплених арбітражною угодою, можуть бути відокремлені від тих, які не охоплюються такою угодою, то та частина арбітражного рішення, яка містить постанови з питань, що охоплені арбітражною угодою, може бути визнана і виконана; або

г) склад міжнародного комерційного арбітражу або арбітражна процедура не відповідали угоді між сторонами або, за відсутності такої, не відповідали закону тієї держави, де мав місце арбітраж; або

г) рішення ще не стало обов'язковим для сторін, або було скасовано, або його виконання зупинено судом держави, в якій або згідно із законом якої воно було прийнято; або

2) якщо суд визнає, що:

а) відповідно до закону спір, з огляду на його предмет, не може бути переданий на вирішення міжнародного комерційного арбітражу; або

б) визнання та виконання цього арбітражного рішення суперечить публічному порядку України.

Тягар доведення наявності підстав для відмови у визнанні і виконанні арбітражного рішення покладається на сторону, яка заперечує проти заяви стягувача.

Боржником не надано будь-яких обґрунтувань та доказів, які б стали підставою для відмови у задоволенні заяви відповідно до вимог вищезазначених норм.

Таким чином, судом було встановлено, що арбітражна угода є чиною та недійсною не визнавалась; боржника було належним чином сповіщено про призначення арбітрів та про арбітражний розгляд; рішення не суперечить арбітражній угоді; склад міжнародного комерційного арбітражу та арбітражна процедура відповідали угоді між сторонами; рішення вже стало обов'язковим для сторін, не було скасовано та його виконання не зупинено судом.

Жодна з Договірних сторін Угоди не денонсувала її після подій 2014 року і не заявила, що у світлі цих подій Угода припинила свою дію.

Судом також не визнано, що відповідно до закону спір, з огляду на його предмет, не може бути переданий на вирішення міжнародного комерційного арбітражу або визнання та виконання цього арбітражного рішення суперечить публічному порядку України.

Відповідно до частин 1, 6 ст.479 ЦПК України за результатами розгляду заяви про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу суд постановляє ухвалу про визнання і надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу або про відмову у визнанні і наданні дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу за правилами, встановленими цим Кодексом для ухвалення рішення.

Якщо в рішенні міжнародного комерційного арбітражу суму стягнення зазначено в іноземній валюті або валютах, суд, який розглядає це клопотання, вказує в своїй ухвалі суму стягнення у валюті, зазначеній в рішенні міжнародного комерційного арбітражу, а за заявою стягувача суд визначає суму стягнення в національній валюті України за курсом Національного банку України на день постановлення ухвали.

Оскільки рішенням міжнародного комерційного арбітражу суму стягнення зазначено в іноземній валюті та стягувач не звертався з заявою про визначення суми стягнення в національній валюті України за курсом Національного банку України на день постановлення ухвали, тому суд вказує в ухвалі суму стягнення у валюті, зазначеній в рішенні міжнародного комерційного арбітражу.

З огляду на те, що судом не встановлено підстав для відмови у визнанні та наданні дозволу на виконання рішення **Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу** (м.Париж, Франція) від 26 листопада 2018 року у справі ППТС №2016-14 за позовом ПАТ «Державний ощадний банк України» до Російської Федерації про стягнення коштів, тому заява про визнання та надання дозволу на виконання даного рішення підлягає задоволенню.

Відповідно, слід видати виконавчі листи на примусове виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу (м. Париж, Франція) від 26 листопада 2018 року.

Крім цього, відповідно до ст.141 ЦПК України з боржника Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації на користь заявника підлягають стягненню судові витрати по сплаті судового збору у розмірі 960,50 грн.

На підставі викладеного та керуючись ст.ст.141, 268, 351, 352, 474, 477-479 ЦПК України, Київський апеляційний суд, -

У Х В А Л И В:

Заяву Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» про визнання та надання дозволу на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу від 26 листопада 2018 року, сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі ППТС №2016-14 за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» до Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації про відшкодування збитків задовольнити.

Визнати і надати дозвіл на виконання рішення Міжнародного комерційного арбітражу - Арбітражного трибуналу від 26 листопада 2018 року (м. Париж, Франція), сформованого відповідно до Угоди між Урядом Російської Федерації та Кабінетом Міністрів України про заохочення та взаємний захист інвестицій від 27 листопада 1998 року у справі ППТС №2016-14 за позовом Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» до Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації про стягнення коштів в якості компенсації внаслідок експропріації інвестицій Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України» на території Кримського півострова.

Видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 відшкодування збитків в розмірі 1111300729 (один мільярд сто одинадцять мільйонів триста тисяч сімсот двадцять дев'ять) **доларів США.**

Видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України»,

місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 суми витрат на арбітражне провадження, включно з адміністративними витратами Постійної палати третейського суду та винагородами і витратами членів Арбітражного трибуналу в розмірі 731400 (сімсот тридцять одна тисяча чотириста) доларів США.

Видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 суми витрат на юридичне представництво, винагороди експертам та пов'язані витрати в розмірі 3134907 (три мільйони сто тридцять чотири тисячі дев'ятсот сім) доларів США 34 (тридцять чотири) центи.

Видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 процентів, що нараховуються до прийняття рішення на суму 1111300729 (один мільярд сто одинадцять мільйонів триста тисяч сімсот двадцять дев'ять) доларів США з 31 березня 2014 року до дати рішення - 26 листопада 2018 року, розрахованих за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією.

Видати виконавчий лист про стягнення з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 процентів, що нараховуються після прийняття рішення на суми, зазначені в пунктах (3), (4) і (5) рішення, в загальному розмірі 1115167036 (один мільярд сто п'ятнадцять мільйонів сто шістдесят сім тисяч тридцять шість) доларів США 34 (тридцять чотири) центи від дати рішення (26 листопада 2018 року) до виплати в повному обсязі, розрахованих **за середньою (розрахованою за період між датою оцінки, 31 березня 2014 року, та датою рішення) піврічною ставкою ЛІБОР в доларах США плюс 2%, із щорічною капіталізацією та щорічним нарахуванням складних процентів.**

Стягнути з Російської Федерації в особі Міністерства юстиції Російської Федерації, місцезнаходження: вул. Житня, 14, місто Москва, 119991, ГСП-1, Російська Федерація на користь Публічного акціонерного товариства «Державний ощадний банк України», місцезнаходження: вул. Госпітальна, 12-Г, місто Київ, 01001, Україна, код ЄДРПОУ 00032129 судові витрати зі сплати

судового збору за подання заяви про визнання та надання дозволу на виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу у розмірі 960 грн. 50 коп.

Ухвала суду може бути оскаржена в апеляційному порядку до Верховного Суду протягом тридцяти днів з дня її проголошення.

Якщо в судовому засіданні було оголошено лише вступну та резолютивну частину ухвали зазначений строк обчислюється з дня складання повного тексту ухвали.

Ухвала суду якщо вона не була оскаржена в апеляційному порядку, набирає законної сили після закінчення строку на апеляційне оскарження.

У разі подання апеляційної скарги ухвала суду набирає законної сили після розгляду справи судом апеляційної інстанції.

Повний текст ухвали складено 18 липня 2019 року.

Суддя:
Борисова

О.В.